

УДК 657

Діордіца І.В.,

Клименко С.О., к.е.н.,

Миколаївський національний університет
імені В. О. Сухомлинського

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВО–АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА З ОПЛАТИ ПРАЦІ

У статті досліджено обліково–аналітичне забезпечення грошових коштів на підприємстві, зокрема, розрахунків з оплати праці та його зв'язку з рухом коштів бізнесової структури. Рекомендовано використання моделі Баумоля для планування..

Ключові слова: грошові кошти, розрахунки з оплати праці, обліково–аналітичне забезпечення.

Diorditsa I., Klimenko S.

ORGANIZATION OF ACCOUNTING AND ANALYTICAL CALCULATION OF ENTERPRISE ON WAGES

The article investigates the role of accounting–analysis ensuring of the enterprise means and the labor settling on the enterprise. Baumol model will be use for the planning.

Keywords: means, labor settling, accounting–analysis ensuring.

Диордица И.В., Клименко С.О.

ОРГАНИЗАЦИЯ УЧЕТНО–АНАЛИТИЧЕСКОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ РАСЧЕТОВ ПРЕДПРИЯТИЯ ПО ОПЛАТЕ ТРУДА

В статье исследованы учетно–аналитическое обеспечение денежных средств на предприятии, в частности, расчетов по оплате труда и его связи с движением средств бизнес-структуры. Рекомендовано использование модели Баумоля для планирования.

Ключевые слова: денежные средства, расчеты по оплате труда, учетно–аналитическое обеспечение.

Постановка проблеми у загальному вигляді і її зв'язок з важливими науковими і практичними завданнями. Для посткризового розвитку підприємств України важливим є обліково–аналітичне забезпечення грошових коштів на підприємстві, у тому числі, розрахунків з оплати праці. Брак досвіду функціонування наших підприємств у ринкових умовах, недостатнє вирішення проблеми

управління їх грошовими потоками як в методологічному, так і в прикладному аспектах призводять до того, що у вітчизняній практиці аналізу рух коштів практично не береться до уваги. Це зумовлює ігнорування найбільш важливої, динамічної частини бізнесу і породжує низку серйозних проблем, пов'язаних з необґрунтованістю та хаотичністю управління і загостренням загальної проблеми неплатежів. Тому тематика дослідження, в якій сформульовано теоретичні положення та розроблено практичні рекомендації щодо формування системи обліково-аналітичного забезпечення управління грошовими потоками підприємств, у зв'язку з необхідністю розрахунків з оплати праці, є актуальною і необхідною.

Цілі статті. Мета статті полягає в дослідженні обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з оплати праці підприємства та його зв'язку з рухом коштів бізнесової структури.

Аналіз останніх досліджень, у яких започатковано вирішення проблеми. Питання теорії та практики обліку, контролю грошових коштів досліджують так автори як Ткаченко Н.М., Марочкіна А.М., Бутинець Ф.Ф., Грабова Н.М., Завгородній В.П., Кулаковська Л.П., Піч Ю.В. Питання економічного аналізу грошових коштів висвітлюються ширше в роботах зарубіжних авторів і частково у вітчизняних спеціалізованих виданнях. Свій внесок у розробку аналітичного забезпечення управління грошовими коштами зробили вітчизняні економісти: Бланк І.О., Голов С. Ф., Лігоненко Л.О., Литвин Б.М., Мних Є.В., Нусінов В. Я., Ситник Г.В., Суторміна В. М., Шкарабан С. І. та інші.

Водночас у вітчизняному доробку бракує окремих комплексних завершених досліджень з питань управління грошовими потоками, які б розширили межі традиційного аналізу, сформували конкретні підходи до розробки аналітичного забезпечення управління ними, запропонували конкретні шляхи виходу підприємств із стану неплатоспроможності тощо.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Сучасні умови існування підприємств, а також процеси, що протікають в економіці України ще раз підтверджують важливість і необхідність грошових коштів для здійснення фінансово-господарської діяльності суб'єктів підприємництва. Водночас тема грошових коштів є дуже важливою ділянкою при оцінці платоспроможності та подальшого існування кожного суб'єкта господарювання. Вважаємо, що на кожному

підприємстві повинні створюватися всі умови для ретельного контролю за оприбуткуванням, видачею та рухом грошових коштів. Це перш за все стосується внутрішнього і зовнішнього контролю, оскільки більшість операцій, що здійснюються на підприємстві, пов'язані з рухом грошових коштів, зокрема, проведенням розрахунків між підприємствами. Тому облік операцій з грошовими коштами, іншими активами є дуже важливим задля необхідного і своєчасного забезпечення розрахунків з оплати праці.

Інформація про облік грошових коштів знайшла своє відображення також в міжнародних стандартах бухгалтерського обліку. Глобалізація світових економічних ринків, широкомасштабний розвиток підприємництва, динамічна зміна податкового законодавства України поставили на сьогодні особливо актуальним питання про входження нашої країни до європейського та світового економічного простору. Як відомо, Україна прагне стати членом Європейського Союзу. Але процес набуття статусу країни-члену Євросоюзу вимагає перегляду всього чинного законодавства, удосконалення системи обліку, звітності. У зв'язку з цим 18 березня 2004 року було затверджено Закон України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» № 1629 [5]. Цим Законом було визначено обов'язковість безпосереднього застосування підприємствами Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ).

На досліджуваному підприємстві виділяють три види діяльності: основна, пов'язана з виробництвом; інвестиційна, пов'язана з придбанням і продажем довгострокових активів і фінансова діяльність (операції з цінними паперами, погашення заборгованостей і т.д.). Кожний з цих видів діяльності генерує як припливи, так і відтоки коштів. При складанні планових припливів і відтоків коштів необхідно враховувати їхній рух за всіма видами діяльності підприємства. Основну частину надходжень коштів, як правило, генерує основна діяльність підприємства. Найбільш широке використання отримала модель Баумоля – це модель, що застосовується для планування залишку коштів [6]. Вихідними положеннями моделі Баумоля є сталість потоку витрат коштів, збереження всіх резервів грошових активів у формі короткострокових фінансових вкладень і зміна залишку грошових активів від їх максимуму до мінімуму, що дорівнює нулю. Математичний алгоритм розрахунку максимального й середнього оптимальних розмірів

залишку коштів відповідно до моделі Баумоля має такий вигляд:

$$ГК_{opt} = \sqrt{\frac{2 \times B_K \times П_{ГК}}{B_3}},$$

де B_K – витрати на обслуговування однієї операції поповнення грошових коштів;

$П_{ГК}$ – планова потреба у грошових коштах;

B_3 – рівень витрат доходів при забезпеченні грошових коштів.

Показники ПП «Архпроект – Николаїв» мають наступні значення:

- 1) Плановий річний обсяг грошового обороту 428 700,00 грн;
- 2) Витрати на обслуговування однієї операції поповнення грошових коштів складають 40,00 грн;
- 3) Середня річна ставка відсотка по короткостроковим фінансовим вкладенням становить 16%.

$$ГК_{opt} = \sqrt{\frac{2 \times 40 \times 428700}{0,16}} = \sqrt{214350000} = 14641$$

Необхідно знайти середній залишок грошових коштів, що розраховується, як:

$$\overline{ГК} = \frac{ГК_{opt}}{2} \quad \overline{ГК} = \frac{14641}{2} = 7320,5$$

Згідно виконаних розрахунків, робимо висновок, що рекомендований середній залишок грошових коштів для ПП «Архпроект – Николаїв» становить 7320,5 грн.

Висновки. Грошові кошти є головною складовою всіх фінансових операцій підприємства. Вони беруть участь в забезпеченні всіх видів господарської діяльності, зокрема, розрахунків з оплати праці. Внаслідок кругообігу господарських засобів між підприємствами виникають відносини, які називаються розрахунками. Розрахунки можуть здійснюватися в готівковій та безготівковій формі, а безготівкові розрахунки поділяються на товарні та нетоварні. Грошові обороти, як готівкові так і безготівкові органічно пов'язані між собою і переходять з однієї форми в іншу.

Виконання основних завдань бухгалтерського обліку грошових коштів сприяє забезпеченню одержання достовірної, точної,

своєчасної інформації про рух грошових коштів як основи своєчасних і повних розрахунків з оплати праці. Щодо приватного підприємства «Архпроект – Миколаїв», то облікова політика фірми забезпечує дотримання принципів організації бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності і регулюється наказом про організацію бухгалтерського обліку і облікову політику. При плануванні припливів і відтоків коштів, необхідно враховувати їхній рух за всіма видами діяльності підприємства. Основну частину надходжень коштів, як правило, генерує основна діяльність підприємства. Відповідно, використання моделі Баумоля, що застосовується для планування залишку коштів, допоможе підприємству відповідально виконувати свої зобов'язання з оплати праці.

1. Голов С.Ф. МСФЗ у форматі Мінфіну / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 4. – С. 3 – 8.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
3. Кузіна Р.В. Гармонізація фінансової звітності: міжнародний досвід та українська практика / Р.В. Кузіна // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ena.lp.edu.ua:8080/handle/ntb/12695>.
4. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
5. Закон України «Про загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» № 1629/ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/1629-15
6. Фінансовий аналіз: навчальний посібник/ В.О. Подольська, О. В. Ярош. – К.: УНЛ, 2007. – 488 с.